

Budgetspecifikation:

Mio. kr.	2004	2005	F	2007	2008	2009
Udgiftsbevilling	-	284,3	-	-	289,9	-
10. Ikke obligatoriske programmer						
Udgift	-	284,3	-	-	289,9	-
51. Tilskud til udland m.v.	-	284,3	-	-	289,9	-

10. Ikke obligatoriske programmer

Der er afsat 284,3 mio. kr. i 2005, svarende til Danmarks forventede tilsagn om deltagelse i programmer i 2005, og der afsættes fremover en tilsvarende bevilling hvert tredje år, idet dette er den forventede frekvens for tiltrædelse af dansk deltagelse i ikke-obligatoriske programmer. Bevillingsniveauet vil derved danne grundlag for et årligt udbetalingsniveau på ca. 96,9 mio. kr. (2006 priser).

Bevillingen dækker de frivillige programaktiviteter, som Danmark tilslutter sig. Bidraget til deltagelse i de forskellige programmer afspejler blandt andet den nationale forskningsmæssige, brugermæssige og industrielle interesse inden for områderne.

Det er fastlagt i konventionen vedrørende ESA, at der placeres ordrer ved medlemslandenes rumindustrier for et beløb svarende til medlemslandenes finansielle bidrag til programmerne i finansåret fratrukket udgifter til administration m.v.

Aktiviteten fordeler sig på en række programmer:

Jordobservation. Dette program omfatter både udvikling af satellitter til meteorologiske anvendelser og satellitter til observation af jorden og dens atmosfære med f.eks. følgende formål: Klimaforskning, kortlægning af jordens ressourcer, vejrforudsigelser og miljøovervågning. Danmarks samlede forpligtelser i forhold til Jordobservationsprogrammet forventes afsluttet i 2012. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget er ca. 0,8% i 2006.

Den internationale rumstation (ISS). Den europæiske deltagelse i etableringen af den internationale rumstation blev bekræftet i oktober 1995. ESA indgår som partner i samarbejdet om etablering, udnyttelse og drift af den internationale rumstation. Opbygningen af rumstationen var forventet tilendebragt i 2005. Rumfærgen Columbias forlis i februar 2003 kan medføre en forsinkelse. Udnyttelsesaktiviteter er igangsat i 2003. Det europæiske bidrag omfatter bl.a. et bemanded rumlaboratorium med mulighed for forskning inden for rumfysiologi, materialer, fysik m.v. Danmarks nuværende samlede forpligtelser i forhold til den internationale rumstation forventes afsluttet i 2013. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget til rumstationen udgør ca. 0,9% i 2006.

Mikrogravitationsforskning. Forskningen finder sted inden for rammerne af ESA's mikrogravitationsprogram og anvendes inden for områder som biologi, medicin, væskefysik, krystal dyrkning, materialeforskning m.v. Dansk forskning finder især sted inden for området rumfysiologi, hvor studier af den menneskelige fysiologi under vægtløshed i rummet har øget forståelsen for behandling af sygdomme som forhøjet blodtryk og hjertesvigt. Danmarks nuværende forpligtelser i forhold til Mikrogravitationsprogrammerne forventes afsluttet i 2007. Danmarks gennemsnitlige andel af budgetbidraget udgør ca. 2,3% i 2006.

Telekommunikation. Det overordnede mål for ESA's telekommunikationsprogrammer er at forbedre medlemslandenes konkurrenceevne i forhold til satellitkommunikationsmarkedet. Danmark deltager i den del af telekommunikationsprogrammet, der omhandler forstudier og markedsanalyser. Danmarks andel af budgetbidraget til disse aktiviteter udgør ca. 0,03% i 2006. Danmarks nuværende forpligtelser i forhold til Telekommunikationsprogrammet forventes afsluttet i 2007.

Ariane løfteraketten. Ariane 5 raketten anvendes til opsendelse af såvel telekommunikationssatellitter som videnskabelige satellitter. Samtidig sikrer raketterne Europa handlefrihed ved gennemførelsen af de europæiske rumfartsprojekter. Ariane 5 raketten, som har væsentlig større løfteevne, har primo 2003 afløst Ariane 4 raketten. Ariane 5 skal bl.a. anvendes til opsendelse